

سَرِّ مَلَمُ اَلْمَلِیْ غَنَیْمَہ

۱۳۰۷

پنجشیشینبر کو ناسی نَشْر اُولُو فَنَیْ وَاِبْرَیْ هَفْتَه لَکْ غَنَیْمَہ

بدل اشترا:

برسنہ لکی (پوستہ اجرتیلہ برابر) ۵۰ غروش
آلتی آبلقی ۳۰ » » » غروش

نسخہ سی ۱ غروشہ

Le N° 1 Piastre

ادارہ خانہ و مطبعہ سن :

استانبول دہ یاب عالی جادہ سنہ عمل مخصوص در

درج ایدملین اور اراق اعادہ اول نماز

بومضر حیوانک مورث اولدینی بلیه عظیمیه بودفمه هندستان دخی مبتی اولمشرد: حشرات مذکوره متعدد سورولرله تصادف ایتمکلی تارالار اوزرینه هجوم ایدرک مدت قلیله ظرفده صامان صابریه وارنجیه قدر بالجه محصولاتی محو و خراب ایدو برمشلرد. هندلیلر تارالارینی محافظه ایچون بو مصیبه قارشی هر درلو تدابیر اتخاندن کری طور مامشر، و — کورولتی ایلخافه مقصدیه مبنی — الاربیه یکن سخن، تجربه کبی شیلری آلهرق چکرکه بولولطری اوزرینه هجوم ایتشار ایدمه معذب حیوانلر قورسزجه تارالار اوزرینه ایندک اجرای خسار و اظهار شادمانی ایلکدن کری قالماشلرد! بی چاره کویولر آتشله مدافعه ایتک ایستمشلر؛ فقط بوبابدهده موفقیت حصولی ممکن اولمادینی کورمشلرد. شوبلیه عظیمیه دوام ایتمدیکي تقدیرده انکایزلرک دخی هندستان سکهنسی محافظه ایچون فرانسزلرک جز ایرده اتخا ایتش اولدقاری تدابیره مراجعت ایدم جکلری بی اشتباهدر.

هند اهالیسی بوخصوصده بیان شکایت ایدیسورلر. سده دیکر طرفدن چایلاق و قارغلر بونی کندیلر ایچون بر نعمت غو مرتبه بیلرک وهان بو حشرات اوزرینه هجوم ایدرک طوتوب طوتوب کندیلرینه کوزل بر ضیافت چکمکده درلر!

چکرکه لک کثرتی آکلامالی که بونلرک سورولرندن بری، بر شمن دوفر خطی اوزرینه راست گلش و در حال ترمک حرکتی تعطیل ایله توقفه مجبور ایتمشدر؛ چونکه ایلک تصادف ایدن فرقه مضره لوقوه و تیفک تکرلکاری آلتنده از یلوب قانجه رایلر پسلنلرک تکرلکار قایمغه باشلامش و بوجهته قطار ایلرله مکه موفق اولمه مامشدر. شمن دوفر مامورلری در حال ایندک یوللری تمیزله مشلر و ترمک قطع مسافه ایتمه سه مناعت ایدن چکرکلری مشعله و یاستون ضربلرله بر ساعت قدر چالیشهرق قاجیرمغه موفق اولمشلرد.

جز ایرده، یانغینه مقیس اوله ییلن بر چکرکه استیلایی دها وقوعه گلش واکین ییغیلری ایله خرمن دوکمکده

موسیو (تراپو) متعدد چکرکه لک بطولرینی معاینه ایتش و بر مانظارده تجسم ایدن لک لک کبی سیاه چکرکه طفیلیاتی اولدینی کورمشدر.

عجا بویه مدعش خساراتی اتاج ایتکده اولان شو حشرات مضره لک کوکنی کتک ایچون بر چاره یوقیدر؟ بو سؤاله مع التأسف «خیر!» جوابی ورمکه کندیمزده بر محبوبیت حس ایدیسورز، زیرا شمدیکی حالده چکرکه لک امحای مضراتی ایچون یومورطه لرینی بولوبده ظهور ایتلرینه میدان ویرمه لک محو و افنا ایتکدن باشقه اده برواسطه یوقیدر. بواصول واقعا اوزوندر، اجر اسندهده مشکلات وارد؛ فقط یکی بر کشف ظهور ایدنجیه قدر اک سالم، اک کوزل طریق مدافعه بودر.

شوراسی ده خاطرده بولغالیسدرکه چکرکه لک زیاده بر مقدار آوزتی، یوزده یکر می مقدارنده حامض فسفوری حاوی بر کور، حدونه کتیرلر؛ بو جهته چکرکه لک دوچار تعرضاتی اولان بر تارالا ایرته سی سنه غایت مبذول و برکتی اوله رق محصول ویرمکه بومضر حشرات لک تکار انظار طمع و اشتها سی جلب ایدر.

حسنی حسی

طَبِیْعِیًّا

مردم درک اسباب ظرر و کفیات فخر صر سی

مقدمه

عظمت کاشانه نسه بر ذره بیه عدالتمه لایق اولمایان شو خاکدان عبرت، که کتاب طبیعتک دکل بر سطر ی.

مرئی و غیر مرئی بر چوق آثار طبیعی و حادثات حکیمیه کشف و تحقیق ایله معلومات واسعة صاحبی اولمشدر .

مثلاً، وسعت و امتدادینه حد و غایت اولمایان بر فضایی فستخما، بر ساحه غیرتما اینجندہ علی الدوام دونوب طولاشتمده و بر قانون لایستغیرہ تبعیتله اجرای احکام ایللمکده اولان میلیونلرجه اجرام سماویندن قطع نظر، بالکمر شو اوستندہ امرار حیات ایلدیکمز خاک و آبدن عبارت کو چو چک کره مرکز اطرافنده طولاشان و کجهنک غلث و سکوتی اینجندہ نشر ایلدیکمی خفیف و لطیف ضایلرله، حزن و قسوته مستغرق اولان قلبلرمزه رونق و انشراح و یرن کره قرق ارض اوزرنده نهکی حادثات باعث اولدیفنی تحقیق ایچون نجه ارباب فنونک متسلسلاً صرفنه مجبور اولدقلری همتر کوز اوکنه کتیریلجک اولسه رقابتک انسانلر یلننده نیمان بر تاثیر عظیمی اولدیفننه شاشماق قابل اوله ماز !

شومقدمه بی سرد ایتمکدن مقصدمز، فنک ترقیات حاضره سی مرتبه سی بولنجیه قدر، ینه ارباب فن طرفلرندن صرف اولنان سعی و همترک بر قیسه سوزله درجه سی کوسترهدک بوکون قولای ظن اولنان شیلرک بوندن اول نه قدر کوچ اولق اوزره طانیلدقلرنی اراکه ایتمک اولوب یوقسه بو اوغورده فدای جان ایلنجیه قدر اوغراشان و برکوچوک شهنک حلی ایچون سنه لرحه صرف افکار ایدهدک حیانشک اک عزیز زمانلرنی بالکر چالیشیق و اوغراشقله امرار ایدن علم و معرفت فدایشلرنه دائر سوز سوبله مک دکلدز .

§

سرلوحه مقلمز «مد و جدر» ذیلین حادثه طبیعیتهک اسباب ظهور و کیفیات مخصوصه سنه دائر اولملغه بوبابده و بره جکمز معلوماتک اطرافلیجه، و فقط ساده و بسیط اولماسنه علی وجه الامکان اعتنا قیلنشدر .

شمس و ارض و قمر خلق اولندقلری کوندن اعتباراً مدوجدر حادثه سی ده وقوع بولمقده ایسده روما اعیراطورلرندن (بولیئوس) قیصرک زمان اداره سنه کالنجیه

بلکه برکله سی، برحرفی، بر نقطه سی صابیه بیلر، هر آن انظار دقائقینانه عرض ایلدیکمی کونا کون آثار غریبه و سرار عجیبه ایله صانع حکیمک درجه قدرت و علوتی تقدیره نه کوزل بر میزاندز !

انسان، که مخلوقات سائر میانده شرف عقل و اذعان ایله متاخردر، بالکر حدود نظری داخلنده مرئی اولان آثار طبیعیتهک اسباب ظهور و تکونی و صورت حصول و تشکی اعتباریله ماهیتی تحقیق ایچون اولانجه اقتدارنی صرف ابتدیکمی و سنه لرحه تدقیقاسنده دوام ایلدیکمی حالده بروجده دلخواه مقصدی حاصل و موفقیت تامیه نائل اوله میوز ! یا هربری حیرت رس اذهان و عقول اولان و بیکلرحه سرار و خفایانی جامع بولسان کتاب طبیعتک اوراق غیر معدوده سنی مطالعه به قدر تیاب اولمق و حقائقه کسب و قوف ایتمک ادعاسنده بولشق نصل ممکن اوله جق ؟ !

بوامکانسز لقله برابر، ینه انسان ایچون جستجوی حقیقت امرنده صرف سعی و غیرت و جیه ذمت و لازمه شیء فطانتدر، موفقیت ایسه مشیت الهیه مودوع بر موهبه کر اقیقتدر .

ترقیات قیسه مک مرتبه حاضره به واصل اولماسی و بر چوق مجهوللرک بوکون معلوماتر صیره سندنه بولخامی هپ بوسی و غیرت لرک، بوحسابسز همترک ثمره فعلیه سی دکلی در ؟

حقیقت، انسان اک بیوک شرفی، اک عالی مرتبی چالیشیق و اوغراشقله بولوز !

عجبا، انسانی بو حدسز، نهایتسز چالیشملره، یقنز توکنمز اوغراشقلره سوق ایدن هانکی غریب حس در ؟ حس رقابت !...

اوت، انسان بر حس رقابتله متحصدر، که آنجیق بو حس عجیب سایه سندنه ستاده کی اجرایی، در یاده کی استماکی، عناصر هوایه و علائم حیوانی، سطح ارضی طولودوران بونجه نباتات و حیوانات ایله هوام و حشرات، جوف ارضده مدفون بولنان معادن متنوعه و سائرین، خلاصه،

بر تأثیری واریسده حجم حقیقی شمس حجم حقیقی قمردن
بک زیاده بیوک اولقله برابر کر فارضدن پک بعید بولنیفتدن
کیفیت مذکوره قوه اخلایه سنک اهمیتز لکنی موجب
اولور . بوده کاشانده موجود هر ماده مک دیگر هر ماده بی
مسافه سنک مربعلیه معکوسا متناسب بر قوتله جذب ایتمه سی
وبعد شمسه نظراً نصف قطر ارض غایت اصغر اولدیفتدن
قوه جاذبه شمسک سطح ارضده کائن بر نقطه ایله مرکز
ارضه اولان تأثیری بیننده کی فرق پک جزئی بولنمائی
کبی سیلاردن نشأت ایدر . مابعدی وار

مباحث طبعی

اربرورلی

معلوم آ . مقدار طبعییدن زیاده پیوب ایچمکه
«اوبورلی» دیر ؛ بوده «طبیعی» و «مرضی» اولمق اوزره
ایکجه آریلیر : مرضی اوبورلی ، بعض خسته نفلرده ،
یاخود مدت مدیده برهیزه مجبور ایدلمش و یاخود اوزون
مدت آج قالمش کیسه لرده واقع اولور . فقط بو حال
موقت اولوب بر قاج کون صوکره کیفیت حال اصلیه
مراجعت ایلر . طبیعی اوبورلی ایسه هیچ بر مرضه و یا برهیزه
مستند اولمق سزین شایان حیرت درجده پیوب ایچمکه
دیرلر . بوکی اوبورلرک چوغنده «حس ذوق» بوقدر ؛
یعنی اوقدر طاد ولذت طومنازلر . مثلاً جوع کابی یه کولک
اشتهایی آفتابی پک چوق کشیلر اکک وساره بوله .
میجه بر قاج قالب صابون ، بر قاج دسته اسپریمچت ، بر صریق
باغ مومی وساره ینکیری ؛ هر کون ایشیدیلوب طوبولورکه
بو حال ، کندیلارنده حس ذوقک نقصانه دالدر .

غریبک رسائل موقوتیه سی مطالعه ایدیلیرکن ایکیده
برده بر اوبورلرک سرگذشته تصادف اولیور ؛ حتی
اوبورلرک تراجم احوالندن باحث جلدلرله کتا بلار دخی
باصیلشدر . کچی بر اوطور ووشده یارب ماندا پیوب ،
اوزرینه اونوز قرق شیشه شراب ، اون اون بش باردق
پیرا ایچمکدن صوکره قوشاقلرخی کوشه توب ، دوکملرخی
چوزهرک براوقدر دهایه سیله جکنی خبر ویرمش . کیسی

قدربو حادثیه اهمیت ورن بر شخصک کوروله میشی ، و حتی
بو زماندن صوکره دخی سسکان ارض نظرنده بالکر
معلومیته براز اسباب حدوتنه دائر بر فکر سطحی
اولسون موجود بولنمائی حادثه مذکور مک حقیقه
کشف و تحقیق مشکل بر غریبه اولدیغنی اثبات ایتمی ؟
ایمدی . کره ارضک پیکی اولان قرله مرکز عالم
فرض اولنان شمسک سطح ارض اوزرنده «مدوجذر»
دنیلن حادثه غریبه و قوعه کثیرمه لری بوکون مرتبه
نبوته وارمش اولان حقایقندن ایسه انکیز مشاهیر
ریاضیونندن (نیوتون) ک بوحقیقی براین قویه ومعقوله
ایله بالاثبات میدانه قوبدینی تاریخه قدر حادثه مذکور مک
اسباب وقوعی بربرده مشکوکیت آلتنده بولنقده ایدی .

حکیم شهر (نیوتون) طرفندن بوجوهولیت برده سی
برطرف ایدلرکدن صوکره ده بر طاق ارباب فن طرفلرندن ده
اجرای تدقیقه دوام اولنرق صحائف آیه سده مندرج
اولان حقائق فیه بالوضوح میدانه چیقارلمشدر :

«مدوجذر» دنیلن حادثه ، سطح ارضی محیط اولان
صولرک اوقات معینه نظرنده شمس و قمرک جاذبه فعلیه لری
تأثیرله قسماً قابارمه لردن و قسماً آلالمه لردن عبارتدر .
صولرک وجه مذکور اوزره تراید وترفع ایتمه سی کیفیتنه
«مد» ، تناقص و تنزل ایله سی حالتنه . «جذر» تعبیر اولنور .
طیش دکرلره طار بوغازلرله مربوط اولان بحر
داخیلیرده و کورفرلرده بو حادثه مک وقوعه کله مکده اولماسی
شایان قید و تذکاردر .

صولرک تراید وترفعدن منقطع اولماسنه یعنی مدک
درجه غایه سنه «مدکامل» و یا «غایه المد» . تناقص و تنزلدن
منقطع اولماسنه یعنی جذرک درجه غایه سنه «جذر کامل»
و یا «غایه الجذر» دنیلدیکی کبی تسویه بحر تبدل ایتمک سزین
مدکامل و جذرکاملک ۵ دقیقه دن ۱۰ دقیقه بیه قدر دوام
ایتمه سی حالته ده «توقف مدوجذر» تسویه اولنور .

حادثه مدک حصوله واسطه مستقیله اولان قوت
قمرک تأثیر فعلیه سی در .
فی الحقیقه ، شمسکده بخار محیطه صولری اوزرنده